

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 2 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1674“ PROJEKTO
(TAP NR. 18-1146; TAIS NR. 18-8084(2))**

2018-07-23 Nr. NV-1931

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – pateikti Seimui Vyriausybės išvadą dėl Seimo nario Kęstučio Bacvinkos pateikto Įstatymo projekto Nr. XIIP-1674, kuriuo siekiama nustatyti aiškesnį reglamentavimą priimant sprendimą dėl buvusios sodybos saugomose teritorijose fakto ir vietos nustatymo.

3. Dabartinė situacija:

- šiuo metu buvusios sodybos faktas ir vieta saugomose teritorijose nustatoma pagal statinių ir (ar) sodų fizinių liekanų buvimą, tos teritorijos planus, žemėlapius ir panašius dokumentus, kuriuose pažymėta buvusi sodyba. Jei nėra išlikę nei archyvinių, nei grafinių sodybos buvimo dokumentų, tai sodybos buvimo juridinę reikšmę turintis faktas nustatomas teismo sprendimu;

- Įstatymo projektu Nr. XIIP-1674 siūloma nustatyti, kad buvusia sodyba būtų laikoma „vieta žemės sklypo dalyje, kurioje faktiškai nuo Lietuvos valstybės atkūrimo (1918 m. vasario 16 d.) buvo teisėtai pastatytas vieno arba dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatas (namas) su jo priklausiniais ar be jų, tačiau neišliko dėl susidariusių aplinkybių (nugriautas, sugriuvo, sudegė ar kitaip sunyko)“. Taip pat siūloma, kad juridinis faktas teismo sprendimu būtų nustatomas pagal Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Mokslinės archeologijos komisijos išvadą ir buvusios sodybos nustatymo tvarkos aprašą.

4. Projekto esmė – siūloma nepritarti Įstatymo projektui Nr. XIIP-1674 dėl šių priežasčių:

- aiškinamajame rašte nepagrįsta, kokiais argumentais siūloma nustatyti datą – 1918 m. vasario 16 d., su kuria būtų siejamas buvusios sodybos buvimo fakto nustatymas. Aplinkos ministerijos nuomone, toks siūlomas teisinis reguliavimas būtų teisiškai nekorektiškas, nes kartografiniuose dokumentuose nefiksuojaama sodybos pastatymo data – nustatant buvusios sodybos juridinį faktą teisme, būtų sudėtinga įrodyti konkrečią sodybos pastatymo dieną;
- Aplinkos ministerijos nuomone, siūloma formuluotė „pagal Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Mokslinės archeologijos komisijos išvadą ir buvusios sodybos nustatymo tvarkos aprašą“ prieštarautų Civilinio proceso kodekso nuostatoms dėl įrodymų teikimo ir jų vertinimo;
- vadovaujantis Miškų įstatymo nuostatomis, buvusių sodybų miškų žemėje buvimo faktas nustatomas pagal archyvinius dokumentus, jeigu jų neišlikę – nustatant juridinį faktą, todėl, atsižvelgiant į Įstatymo projektą Nr. XIIP-1674, skirtingas buvusių sodybų atstatymo reglamentavimas miško žemėje ir saugomose teritorijose sudarytų sąlygas taikyti dvejopą teisinį reguliavimą, kai buvusi sodyba yra miško žemėje, kuri yra saugomoje teritorijoje.

5. Derinimas – suderinta be pastabų su Teisingumo ir Kultūros ministerijomis. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė esminių pastabų neturi.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – projektas nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina, rengėjams įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas kelias juridinės technikos ir tikslinamojo pobūdžio pastabas, projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Politikos įgyvendinimo grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt